

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Evangelistarivm M. Maruli Spalaten. opus vere
euangelicum, sub fidei, spei & charitatis titulis in septem
libros partitum**

Marulić, Marko

Coloniæ, 1532

VD16 M 1298

De triplici eleemosynarum genere. ca. 12

urn:nbn:de:hbz:466:1-35578

mere caput, vestimenta componere, fores obsidere aliorum, ludis interesse, choreis, cantibus, sonis, iocis diem consumere, modis omnibus effœminari ac mollescere. Quorsum etiam tot ornandi corporis instrumenta, speculum, pecten, vossellæ, calamistrũ, discernicula, bullæ, crepitula, segmenta, in aures, monilia, armillæ, anuli, reticulæ, vittæ, margaritæ, lapilli, quæ enumerare nedũ æstimare difficile est? Quorsum postremo ad fucandam faciem purpurisum & cerusa? ad erugandam atq; emaculandam alia quædam smegmata, mangonumq; linitiones? Quid hoc est, nisi propriam pudicitiam profiteri, & vim inferre alienæ, & nullum omnino obscœnitatibus modum imponere? Mirrite ista quæso, qui tam insipienter excidistis, & ad mentem reuersi tandem aliquando cogitate, an tanti sit breuis ac momentanea corporis voluptas, vt propter illam vel bonum infinitum castitati propositum contemni debeat, vel infinitũ malum impudicitia paratum non timeri? Cogitate inquæ quæ secutura sunt, vt his quæ instant libentius abstineatis. Haud facile præsentibus delinitur, qui quotidie pensitat futura.

De triplici eleemosynarũ genere

Cap. XII.

Mat. 5.
Luce. 6

Satis ista de castitate ac pudicitia, nunc magis, pximam charitati & tutem explicabimus, erga egenos liberalitatem. Dñi nri, cuius oia sunt, pceptum est. Qui petit a te, da ei, & volenti mutuari abs te ne aueraris. Alioq; inopia tua succurrat opulẽria, vt obedias deo. Et licet iuxta aliã euangelistã dictũ sit, Omni petenti te tribue, non iuberis tribuere oia, sed omnibus. Rẽ male petenti, da consiliũ ne petat, iuste petenti paupi, da qd petit, si potes, si id nõ potes, da excusationem, & vobis cõsolare miserẽ, si nequeas auxilio. Atq; ita oĩ petenti dabis aliqd, cum dederis, qd & te dare deceat, & illũ accipere. Eadẽ rõ erit mutui pstandi. Neq; em̃ mutandus est gladius irato, neq; clavis furi, neq; equus latro-

ni, neq; nauis piratæ, neq; pecunia aleatori, neq; musicū
 instrumentum impudico amatori. Mutuum ergo da,
 non ei, qui aīo male aliqd agendi poscit, sed q perit qd
 & sibi, pfit, & nemini noceat. Quod si nec a male postu-
 lantibus auerti volueris admone vt a malis resipiscāt
 & ad bonum conuertantur. Et hoc quidem magnū mu- *Ibidem.*
 tuum erit, si te hortante corrigentur. Mutuum (inquit)
 date, nihil inde sperantes, & erit merces vestra multa,
 & eritis filij altissimi, quia ipse benignus est super in-
 gratos & malos. Estote ergo misericordes sicut & pa-
 ter vester misericors ē. Mutuū istud eleemosyna est, q̄
 non ab eo restituitur qui accipit sed qui præcepit, qui
 dat pro modicis magna, pro temporalibus sempiterna
 & eos regni cælestis facit hæredes, qui sui terreni pa- *Prouer. 19*
 trimoniū partem impendunt pauperibus. Qui enim mi-
 seretur pauperis, scenerat deo. Sed etiam qui miseren-
 do mutuum dat, nec aliquid præterquam quod mutua-
 tum est exigit, miserationis quidem suæ capiet merce-
 dem. maiorem tamen ille, qui nihil ab homine repetit
 vt a deo recipiat, quod ab ipso pmissum esse non igno-
 rat. Sed antequam eleemosynarum rationem atq; meri-
 tum demonstramus, docebimus eleemosynam aliam
 fructuosam esse, aliam inutilem, aliam vero reprobam *Eleemosy-
 na bona.*
 & execrandam. Fructuosa est de qua loquimur, quam-
 que tractare institimus, quæ vere eleemosyna dicitur
 a miserando trahens vocabulum, vt vere non simulate
 miserantium sit, nec vertentium in vitium virtutem,
 veluti ex his quæ dicentur, facile patebit. Illa autem in-
 utilis est eleemosyna, qua non dei sed hominum glo- *Eleemosy-
 na inutilis*
 ria quæritur: quæ scilicet non in occulto conscientiæ
 fit, vt ei placeat qui videt in occulto: sed in publicum
 profertur, vt vulgi potius captet plausum, ac fauo-
 rem sibi conciliet spectatorum. Ait autem dominus: *Matth. 6.*
 Attendite ne iustitiam vestram faciatis coram homi-
 nibus, vt videamini ab eis. Alioquin mercedem non
 habebitis apud patrem vestrum qui in cælis est. Pul-
 chre additum est, ut videamini ab eis. Quo docemur,
 non hominum conspectum fugiendum esse, sed laudis

humanae appetitum. Quem qui sequitur, cum multa donauerit, quid aliud pro rebus dilargitis recipiet, nisi uana commendationis uerba, quibus aures demulceat, & animo nihil conferat commodi? Quinimo illi etiam qui laudant, si causam largitatis nossent, vituperarent ut inanis gloriae audium, & non ut pietatis in egenos cultorem. Cum ergo facis eleemosynam, noli inquit, tuba canere ante te, sicut hypocritae faciunt in synagogis & vicis, ut honorificentur ab hominibus. Amen dico uobis, receperunt mercedem suam. Te autem faciente eleemosynam, nesciat sinistra tua quid faciat dextera tua, ut sit eleemosyna tua in abscondito: & pater tuus qui uidet in abscondito, reddet tibi. Dextera ad virtutem refertur, ad vitium sinistra. Non ergo se misceat uitiosa laudis appetitio rectae sinceraeque eleemosynarum operationi. Quod cum caueris, uideant in te homines, unde deum laudent, unde uirtutis exercendae exemplum trahant: aut si illi non uiderint, satis tibi sit, eleemosynam tuam neque angelos latuisse qui tibi congratulabuntur, neque deum qui relaturus est praemium. Sed neque illoque utilis aut accepta erit apud deum eleemosyna, qui cum peccata non deserant, ea redemptum iri se existimant. quasi uero porrecta stipe corrumpi possit deus, ut scelera non puniat. Quamobrem autem alta imperaret, si ad salutem sola eleemosyna sufficeret? Peccata tua eleemosynis redime, & iniquitates tuas miserationibus pauperum. hoc poenitentiam agere uolenti dicitur, non in flagitijs obdurato. Sicut aqua extinguit ignem, ita eleemosyna extinguit peccatum. Sed ut aqua extinguat ignem non addas ligna, non suffles prunas oportet, alioquin crescente incendio consumetur humor uictus maioris flammae calore. Ita nisi peccare cessaueris, eleemosynis redimi non poteris. Eleemosyna benignitatis est uirtus, uirtutis autem nomine indigna esset, si uirtus faueret, si licentiam peccandi praestaret. Porro quia uirtus est, non delinquentes adiuuat, sed poenitentes emendat. In Ecclesiastico est scriptum, Dona iniquorum non probat altissimus. Ipse etiam dominus in Amos pro-

Matt. 6.

Daniel. 4.

Eccle. 34.
Amos 5.

pheta obstinatis & in crimine perseverantibus ait, Hoc locustomata & munera vestra non suscipiam, & vota pinguium vestrorum non respiciam. Nemo igitur impune se peccare existimet, quia multa largitur pauperi. Primum esse debet, deum non offendere, secundum hominis inopiæ subuenire. Quod si etiam istud ut obediemus deo, facimus, cur in cæteris parere recusamus, in vno fideles, in alijs infidi? Ille in euangelio clamat, Pœnitentiam agite, & appropinquabit regnum cælorum. Et tu tibi appropinquaturum speras, nõ agendo pœnitentiam, sed porrigendo eleemosynam? Dimitte iam tandem errorem istum, ne tibi magis quã alijs credens peareas. Et Iacobi Apostoli sententiæ adherere incipe, dicentis, Religio munda & immaculata apud deum & patrem hæc est, visitare pupillos & viduas in tribulationibus eorum. Ac ne mutila esset & imperfecta definitio adiunxit, Et immaculatum se custodire ab hoc seculo. Sit igitur liberalitati iuncta iustitia, ut religio munda apud deum & immaculata sit. Reproba ꝑo & execrabilis est eleemosyna, q̄ ideo fit, ut vel aliqd callide extorqueas, vel aliquem seducas, & q̄si piscator hamum sub esca latetem porrigas. Avaritię ista liberalitas est & fraudis, non miserationis & beneficentię. Hac Simõ magus spūs sc̄ti donum emere voluit, & non quam petebat gratiã, sed q̄ nolebat maledictionem recepit. Talem eleemosynã captator senibus iamã morituris impartit, dũ hęc redem se subscribi affectat. Talem corruptor simplici mulierculæ largitur, ut ipsam suæ libidini cõsentire cõpellat. Quicqd autem mali finem habet, malã sit necesse est. Nũc ad id quod proposuimus, nostra redeat oratio, ut de veræ eleemosynæ ratione atq; fructu disseramus.

Quibus dáda ē eleemosyna Cap. xiii.

OMne bñficiũ quod necessitatem patienti misericorditer impenditur, eleemosyna est. Paupertate grauatõs, cibo, potu, tegumentis, restro iuua. His enim præcipue indiget paupertas. In Deuteronomio scriptũ est, Non obdurabis cor tuum, nec cõ

Iacobi. i.

Eleemosyna mala.

Simõ magus.

Deut. 10.